

I SVINDENDE LYS

Min mor hele halvfems skal bindes fast
i sin kørestol, men hælder alligevel langt ud til den ene side;
hun rager ud som knækket,
i stand til ved det blotte syn
at skære i én der står i nærheden. Ophængt
ligesom den hængende mund
in hendes sløretheds
værdighed, og siger at hun har
det udmærket. Det er umuligt at få hende til at klage
eller til at registrere noget som helst
længere end et øjeblik. Hun har formået at få Stephen Hawking til at se
rask ud.
Det er som om
hun suges ud af tilværelsen sidelæns gennem et køje
og vi holder fast i hendes fødder.
Hun er helt afklaret.
Hvis du lever tilstrækkelig længe er det ikke døden du frygter
men hvad livet stadigvæk er i stand til. Og det ser ud som om hun
et eller andet sted ved dette,
selv om der intet håb er om at hun kan formulere det.
Dog er hun så afklaret at man tænker på en udødelig – en Tithonuis
der sygner hen for evigt på
livets rand,
dog aldrig med et øjeblik klagen. Når hun skal luftes,
ser hun ud som i et motorcykelløb, med hende
som sidevognspassager
der holder maskinen på banen, som prøver at ligge endnu længere ud
end selve hjulet.
Alvorligt, koncentreret, spejder hun fremad
mod målstregen,
når vi kryber rundt, rundt, gennem en haves
tykke sirup, bagved plejehjemmet.
Hendes mund er fuld af kaos.
Min mor kører sit løse gebis rundt som kugler kværnet mod
hinanden,
eller klapper tomt med dem,
flækkede og i stykker. Eftersom de nægter at holde sig på tandkødet
spytter hun dem fri
med en pludselig plaprende hosten, som synes at have presset et allersidste
åndepust ud af hende.
Hendes tænder lander på hendes skød eller i græsset,
sprænger spyttets trosser.
Det vi ser i en sådan alder er for os et legemes for tidlige opløsning
når det glider af benene
tilbage til protoplasma
før det anstændigt kan gemmes væk.
Det er som om synapserne mellem hjernecellerne næsten alle sammen
er itu

og nu blafrer de svagt ved min stemmes gennemtræk
og laver tilfældige og
forkerte forbindelser
og hun er blevet til en surrealistisk digter
'Hvordan er det med
sol på ryggen?' spørger jeg. 'Solen
er mekanisk,' fortæller hun mig, nøgternt. Lige et
øjeblik, tænker jeg, er hun ved at
blive dybsindig? Ud at ingenting siger hun, 'Søen bliver støvet.'

Der findes ikke nogen sø
hverken her eller i hendes fortid. 'Du må støve søen af.'
Det kunne være
Hun var blevet dybsindig, men så siger hun, 'Den lille dreng i stjernen er mad,'
eller måske
'Den lille dreng er stjernen i mad.'
og så tænker du, 'Mere sandsynligt
at dette tiltaler min type af overtro.' Alt er sammenfiltret, og
fortolkninger,
eller at høre fejl,
alt sammen glatføret af
hendes nedfart.

Vi sidder og lytter til fuglesangen, som ligner drivende linier
af våd maling –
det er som en abstrakt ekspressionist i aktion, hans snirkler og
så
de berøringer
kun lige tilstede,
og overalt sker det på den spændte himmel.
Hvis jeg hurtigt læser fra avisen, falder hun straks i søvn.
Jeg kærtegner hendes ansigt og hun vågner,
stirrer mig intenst i ansigtet og siger noget som, 'Det var
en pæn kæp.' Når vi sidder derude
har hun også sagt, uden nogen sammenhæng, 'Ørknen er en tunge.'
'En rød tunge?'
'Netop, det er
det er en slags
du ved – det er – det er en lang
automobil.'
Da jeg fortalte hende at jeg muligvis skulle til Cambridge i et stykke tid,
sagde hun til mig, 'Cambridge
er en gammel lærdoms højborg. Sørg for –'
men det blev for meget –
'sørg for
de korte juleblomster.' Jeg bliver svimmel,
får kvalme,
når jeg prøver at regne ud hvad det sker inde i hovedet på hende. Beholder
hende ude i timevis, vipper hende i oprejst
stilling, når
hun døser hen og driver tilbage til vågent tilstand: borte fra afdelingens
stank og skrig. Det værste

af det hele, for mig, til trods for sort snak, er at hun nu oplever større fred end jeg nogensinde har set hos hende. Hun mindes gamle dage, i korte glimt, tror at jeg er én af hendes brødre, død for længe siden. 'Havde vi det ikke skægt på de heste da vi var ung?' kan hun finde på at sige, mens hun klasker sig let på låret. Alzheimers er nirvana, i hendes tilfælde. Hun nævner aldrig noget af det som plagede hendes voksenår – Gud, de onde passager i Bibelen, sin egen mors langsomme, svære dødsproces, min far. Intet om min far, og intet om besættelsen af den religion han drev hende ud i. Hun siger at
skadens sang,
der bare bliver ved og ved, som en irer
der smigrer sig selv,
og som jeg har drejet hendes stol hen imod,
minder hende om
en kop. En kop i stykker. Jeg tror at hun kan klare kaoset i sit sind fordi det snurrer så langsomt – langsomt ligesom støv danner fnug i et tomt værelse. Sjælen? Sjælen er for længst besejret, og er næsten helt borte. Hun er kun produktiv nu når det gælder børstehår på hagen, en lugt som af gamle aviser på et fugtigt betongulv, en forvansket mumlen, visse knitrende erindringer, og en varme (den var der altid, et pungdyrs hengivenhed), en varme som kun findes i øjnene nu,
især
når jeg holder hende og vugger hende for en stund, imens jeg løfter hende ind i sengen igen – en foldet pakke, som jeg har set fra billeder man gjorde af Ismanden. Hun siger,
'Jeg ka' li' det
når du – når
når
du...'
Jeg siger til hende, '*My brown-eyed girl.*' Til trods for at hun ikke husker pladen, eller mig derhjemme dengang, synger jeg det for hende: '*Da da-dum, de-dum, da dum... And it's you, it's you,*' – hun smiler op mod mit ansigt – '*it's you, my brown-eyed girl.*'

Min mor vil fare vild på vejene efter døden.
For ensom en skikkelse
at holde ud at tænke på. Som hun en gang gjorde,
mindst en gang, in den nye stormagasin
i vor by; opdaget

tøvende mellem gangene; drejende på stedet, forvandlende sig
til et stille sted.

Hun så alt for rar ud

til at kunne afvise selv en forkert retning,
rent ud. Og hun fangede mit blik på hende,

og jeg vidste jeg ville le

og smilede bredt. Eller, eftersom manganen en ånd vil ankomme
derover, hvad de nu er

for noget – og alle sammen højrøstede

som måger, langs dødens mure – vil hun let blive skubbet til
side, igen. Der findes hierarkier i Himlen, husker vi; og vi

er bekendt

med dens forkludrede planer.

Selv om 'de sidste skal blive de første', som man har sagt os, kan
hun ikke blive den første. Det ville ikke være hende.

Hvorfor dog blive så bange?

Det er alt du har

af din mor, in dine arme. Hun som nu, et øjeblik efter din
leg, er borte;

som er forvirret

og gerne ville spørge

hvorfor hun hænger her. Nej – hun vil være tryk. Hun vil være tryk

in denne røde jords

tørre mund, på det sted

hun altid har været. Hun

der ikke har overlevet sit liv, hvordan kan vi drømme om at hun vil overleve
sin død?